

Маряш Микола
студент групи ПП-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль Україна

Науковий керівник: Панухник Олена

доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Mykola Mariash

student of the group PP-21

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk

Doctor of Sciences (Economics), Professor

Head of the Department of Economics and Finance

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ВІДКРИТТЯ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ: НЕБЕЗПЕКА ЧИ ШАНС НА УСПІХ? LAND MARKET OPENING IN UKRAINE: DANGER OR CHANCE TO SUCCESS?

Український аграрний сектор економіки завжди викликав жвавий інтерес у багатьох інвесторів, але невизначеність законодавства впливала на те, що ринок землі був закритим і не розвивався у повній мірі. Здебільшого, власники паїв здавали свої землі в оренду, що дозволяло їм отримувати пасивний дохід. Незважаючи на це, не всіх цікавила така можливість: багато громадян-власників земельних паїв мали бажання продати свої ділянки та вкласти гроші в інші прибуткові справи. Лише на початку 2020-х років в Україні внесено зміни до законодавчих актів щодо обігу земель сільськогосподарського призначення, які скасовують мораторій на продаж сільськогосподарської землі. Вже з 2024 року землі сільськогосподарського призначення зможуть купувати юридичні особи (з обмеженням обсягу до 10 тисяч гектарів), а іноземці (без українського паспорта) зможуть отримати таке право лише у випадку, якщо відповідне рішення буде прийнято на загальноукраїнському референдумі.

Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» [1] у певній мірі спрощує діяльність підприємців в аграрній сфері: вони не будуть змушені постійно віддавати величезну кількість коштів за оренду, а зможуть поступово викупити земельні ділянки. Цей фактор дозволить з часом здешевити виробництво, що, відповідно, призведе до зниження ціни на сировину. Здавалося б, що від відкриття ринку землі очікується лише низка позитивних наслідків, яка дасть шанс на активізацію підприємницької діяльності в аграрному секторі, збільшення кількості робочих місць та покращення економіки загалом. Однак, великий ризик можуть понести інвестори, які спроможні скупляти великі площі земельних угідь. Першим мінусом є високий попит на українську землю. Вже на цей момент можна помітити тенденцію на швидке збільшення угод про купівлю землі. Так, 07 вересня 2021 року їх кількість перевищила 13 тис. угод, а до 20 вересня цього ж року вже зросла аж до 18 771 [2]. Мінус полягає в тому, що орієнтовно ринок землі активізується з 2024 року і з цього часу невідомо, наскільки сильно можуть зрости ціни на землю. Знавці прогнозують максимальну активізацію ринку землі саме у той період, коли буде знята заборона на продаж землі юридичним особам, і ринок землі увійде в активну фазу. Також за прогнозами, до зазначеного пікового періоду ціна на землю зростатиме приблизно на 20 % щороку. Таким

чином, до 2024 року вона підніметься приблизно до 2200 дол. за гектар [3, 4]. Така активність може призвести до збільшення попиту на гроші та, відповідно, до зростання інфляції.

Таким чином, відкриття ринку землі є дуже цікавою ідеєю, яка може принести нашій державі як багато позитивних моментів, так і низку проблем. Тим не менше, на нашу думку, зміна законодавства про використання земельних ресурсів буде штовхати вітчизняну економіку вперед, адже українська земля залишається її самим потужним ресурсом і рушійною силою.

Перелік використаних джерел:

1. Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
2. «Економічна правда» розділ «Земельний гід». URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/09/20/677981/>
3. «Коли в Україні ціна на землю різко піде вгору?». Журнал «Пропозиція». URL: <https://propozitsiya.com/ua/koli-v-ukrayini-cina-na-zemlyu-rizko-pide-vgoru>
4. Проект Закону про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-fond-chastkovogo-garantuvannya-kreditiv-u-silskomu-gospodarstvi>

УДК 005:93

Нагорняк Галина

кандидат технічних наук, доцент
доцент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Малий Олександр

студент-магістр кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Halyna Nahornyak

PhD (Technics), Docent
Associate Professor of Department of Innovation Management and Services
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Olehandr Maliy

master's student of Department of Innovation Management and Services
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**ЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В
ЕФЕКТИВНОМУ ЗРОСТАННІ ВІТЧИЗНЯНОГО
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ
THE IMPORTANCE OF THE MANAGEMENT DECISION-MAKING
SYSTEM IN THE EFFECTIVE GROWTH OF THE DOMESTIC
HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS**

Дослідження у сфері аналізу якості обумовлене потребою у сьогоdnішніх умовах переходу до трансформаційних відносин, пошуком правильних управлінських рішень, удосконалення управління у сфері гостинності. Теоретично будь яка організація може досягнути найбільших цілей, будь яких доходів при наявності однієї умови – якщо у неї є працівники, які здатні вирішувати поставлені завдання [4, с. 176]. Розвиток ринку викликає